

OPDRACHT 1

25 MIN

Wie was Shakespeare ook al weer?

In de voorstelling maken we in de eerste paar minuten van het stuk kennis met 'de meest eminente Shakespearekenner van ons land, Doctorandus Jan Hoeben!' Ook jij kan Shakespearekenner worden in no time!

Laat de leerlingen surfen naar de website van The Royal Shakespeare Company: www.rsc.org.uk

1. De leerlingen lezen het artikel onder de knop: *about Shakespeare – Shakespeare's life and times*. Laat de leerlingen in een aantal steekwoorden opschrijven wat ze lezen!
2. De leerlingen kiezen daarna voor de knop: *about Shakespeare – Famous Quotes*. Laat ze op een willekeurige titel van een stuk klikken (misschien nemen ze een stuk waar ze ooit van hebben gehoord of misschien een titel die ze aanspreekt of misschien doen ze het echt random). Schrijf de derde quote in de lijst over op een leeg vel papier.
3. De leerlingen bereiden nu een 'mini-college' voor van doctorandus Jan Hoeben. Het mini-college bevat een samenvatting van Shakespeare's leven in maximaal vijf zinnen. En een korte uitleg van zijn wereldberoemde quote: ... (de quote die zij hebben opgeschreven). De uitleg van de quote mogen ze geheel en al zelf verzinnen, de uitleg hoeft op geen enkele manier bij de waarheid in de buurt te komen, maar moet wel 'wetenschappelijk' plausibel klinken. Laat de leerlingen hun fantasie gebruiken én hoe meer 'stand-up' hoe beter!
4. (Als de tijd het toelaat:) Presenteer de mini-colleges in de klas aan elkaar of laat de leerlingen een klein 'artikel' schrijven.

OPDRACHT 2

25 MIN

Alle stukken van Shakespeare in de kortste samenvatting ooit. In de voorstelling komen zoals gezegd alle stukken van Shakespeare voor. Maar het ene stuk zit er wel uitgebreider in dan het andere. Je zou het script grofweg kunnen opdelen in de volgende stukken:

- Romeo en Julia
- Titus Andronicus
- Othello
- Alle komedies
- Macbeth
- Julius Caesar en Antonius en Cleopatra
- Twee nobele verwanten
- Troilus en Cressida

- Alle koningsdrama's
- Hamlet

1. Laat de leerlingen surfen naar de volgende website: www.goodticklebrain.com
Laat de leerlingen klikken op het kopje *Shakespeare* en daarna op het icoon *three-panel-plays*.
De leerlingen zoeken alle bovengenoemde stukken op in de *three-panel-plays* en bekijken/lezen de samenvattingen.
2. De leerlingen kiezen een van de stukken uit die ze het meest aanspreekt. Daarna gaan ze naar de site van de Royal Shakespeare Company: www.rsc.org.uk en zoeken onder de knop *about Shakespeare* en daarna *Shakespeare's plays (A to Z)* het stuk dat ze hebben uitgekozen. Laat de leerlingen de uitgebreidere samenvatting van het stuk lezen.
3. De leerlingen tekenen 1 panel bij de *three-panel-play* dat ze hebben uitgekozen. Dit panel moet een specifieke toevoeging zijn die is gekozen uit de uitgebreidere samenvatting (misschien een bepaalde gebeurtenis of de introductie van een extra personage enz.).
4. (Als de tijd het toelaat:) Maak een aantal groepjes in de klas. Elk groepje maakt levende tableaux (stilstaande beelden op het toneel) van de nu *four-panel-play* en presenteren deze aan de klas. Laat ze voorafgaand niet vertellen welk stuk er wordt uitgebeeld. De klas kan raden welk stuk ze zien.

OPDRACHT 3

25 MIN

Othello in rap

In de voorstelling worden de stukken van Shakespeare op allerlei verschillende manieren gespeeld en vormgegeven. Verhalend, fysiek, als typetjes en ook in rap, zoals het stuk Othello:

KRIS *Dit is het verhaal van een bro genaamd Othello,
Hij was gek op blanke wijven en op... Limoncello.*

JAN *Oh, yeah, yeah. Uh...
En Iago was er ook nog, en die was heel jaloers
Othello van Venetië, die vond hij maar platvloers.*

KRIS *Maar Othello trouwde met zijn lief Desdemona,*

JAN *En trok daarop ten oorlog, liet haar gewoon
alleen-a.*

1. Ga naar de site van de Royal Shakespeare Company: www.rsc.org.uk en zoek onder de knop *about Shakespeare* en daarna *Shakespeare's plays (A to Z)* het stuk Othello op. Lees samen met de leerlingen de samenvatting van het stuk.
2. Ga naar de site van BBC-radio: www.bbc.co.uk/programmes/b078xpf2

Luister met de leerlingen het programma *Shakespeare: Love across the racial divide*. Voer na het luisteren van deze uitzending een kort gesprek met de leerlingen over de inhoud van *Othello* en/of thema's uit *Othello*, die nog relevant zijn in de wereld waarin zij leven. Is vrije keuze in de liefde voor iedereen een vanzelfsprekendheid? Wat betekent discriminatie voor de leerlingen?

3. Laat de leerlingen alleen of in een groepje tekst voor een rap schrijven. Deze rap heeft als uitgangspunt het verhaal en de thematiek van *Othello*, maar moet vooral verwoorden hoe de leerlingen in deze tijd over deze onderwerpen denken.
4. (*Als de tijd het toelaat:*) Laat de leerlingen een rapnummer uitzoeken dat ze tof vinden en waarvan de beat lekker 'beekt' (er kan natuurlijk ook een eigen beat worden gemaakt op garageband!). Presenteer de geschreven rap voor de klas.

3. Laat de leerlingen surfen naar de website:

www.goodticklebrain.com

Klik op het kopje *Shakespeare* en daarna op het icoon *three-panel-plays*.

Laat de leerlingen in duo's door de getekende verhaaltjes gaan. Kunnen ze een three-panel-play vinden, waarvan ze het verhaal vinden lijken op een film die ze hebben gezien? Veel stukken van Shakespeare zijn inspiratiebronnen voor verhalenlijnen in films, zoals ook Shakespeare zelf verhalen 'leende' uit de oudheid, de geschiedenis of uit zijn omgeving als inspiratie voor zijn toneelstukken.

4. (*Als de tijd het toelaat:*) Kijk met de leerlingen de film die als favoriet uit de bus is gekomen (uiteraard wordt hiermee de opdracht langer dan 25 minuten).

OPDRACHT 4

25 MIN

Shakespeare in de filmgeschiedenis

De stukken van Shakespeare worden over de hele wereld op het toneel gebracht. Behalve *Het verzamelde werk van William Shakespeare (ingekort)* speelt Het Nationale Theater dit seizoen ook *Othello*. Collega gezelschappen brengen dit seizoen o.a. *King Lear*, *Romeo en Julia*, *Julius Caesar* en *Hamlet* op de planken. Ook voor film zijn de stukken van Shakespeare een inspiratie. Zo kennen de meeste leerlingen waarschijnlijk wel Leonardo Di Caprio als Romeo in de film van Baz Luhrmann, maar er zijn er meer die de moeite waard zijn.

1. Kijk met de leerlingen via Youtube: Top 10 Shakespeare movies: www.youtube.com/watch?v=X_nsDWBYCOU
Geef de opdracht om goed te kijken en iets te onthouden van elke film die ze voorbij zien komen. Laat ze eventueel steekwoorden opschrijven.
Bespreek met de leerlingen welke film van deze 10 ze het liefst in zijn geheel zouden willen kijken. Laat de leerlingen daarbij uitleggen waarom ze tot deze keuze zijn gekomen. Gaat het hierbij om het verhaal, om de 'beroemde' acteurs, de vormgeving? Kom tot een tiental mini-recensies.
2. De video eindigt bij de verfilming van *Hamlet*, Shakespeares beroemdste toneelstuk, met uiteraard de zin: *To be or not to be*. Ook in de voorstelling van HNT komt *Hamlet* uitgebreid aan bod.
Laat de leerlingen de tekst lezen (*in het Engels en/of het Nederlands, zie bijlage*). Laat de leerlingen in tweetallen met elkaar bespreken wat deze tekst eigenlijk betekent. Wat zegt *Hamlet* hier? Hoe denkt hij over het leven? In hoeverre herkennen de leerlingen zich in *Hamlet's* levensvisie? Nadat de leerlingen in tweetallen de tekst hebben onderzocht kunt u met de klas de ideeën uitwisselen. Waar zouden de leerlingen uiteindelijk voor kiezen; zijn of niet zijn?

BIJLAGE

FRAGMENT UIT HAMLET DOOR SHAKESPEARE

To be, or not to be, that is the question:
Whether 'tis nobler in the mind to suffer
The slings and arrows of outrageous fortune,
Or to take Arms against a Sea of troubles,
And by opposing end them: to die, to sleep
No more; and by a sleep, to say we end
the heart-ache, and the thousand natural shocks
that Flesh is heir to? 'Tis a consummation
devoutly to be wished. To die, to sleep,
To sleep, perchance to Dream; aye, there's the rub,
for in that sleep of death, what dreams may come,
when we have shuffled off this mortal coil,
must give us pause. There's the respect
that makes Calamity of so long life:
For who would bear the Whips and Scorns of time,
the Oppressor's wrong, the proud man's Contumely, [F: poor]
the pangs of despised Love, the Law's delay, [F: disprized]
the insolence of Office, and the spurns
that patient merit of the unworthy takes,
when he himself might his Quietus make
with a bare Bodkin? Who would Fardels bear, [F: these
Fardels]
to grunt and sweat under a weary life,
but that the dread of something after death,
the undiscovered country, from whose bourn
no traveller returns, puzzles the will,
and makes us rather bear those ills we have,
than fly to others that we know not of.
Thus conscience does make cowards of us all,
and thus the native hue of Resolution
Is sicklied o'er, with the pale cast of Thought,
And enterprises of great pitch and moment, [F: pith]
with this regard their Currents turn awry, [F: away]
And lose the name of Action. Soft you now,
The fair Ophelia? Nymph, in thy Orisons
Be all my sins remember'd.

FRAGMENT UIT HAMLET / VERTALING

Te zijn of niet te zijn, dat is de kwestie:
of het nobeler is om te lijden
onder alles wat het wrede Lot je toeslingert
of om de wapens op te nemen tegen een zee van zorgen
en er al vechtend een einde aan te maken?
Te sterven, te slapen, niets meer;
en in die slaap rust vinden voor alle hartzeer
en de duizend pijnen die je lichaam je bezorgen,
dat zou een einde zijn om jezelf toe te wensen.
Te sterven; te slapen: misschien wel dromen: Ach nee,
daar wringt het 'm: want welke dromen komen in die doden-
slaap,
als we de aardse zorgen hebben afgeworpen,
Het doet ons weifelen: dit is de overweging die leidt
tot de ellende van zo'n lang leven,
Want wie zou de gesel en de hoon van de tijd verdragen,
het onrecht van de onderdrukker, de arrogantie van de rijke,
de pijnen van een onbeantwoorde liefde, de dwalingen van
het recht,
de onbeschoftheid van een ambtenaar, en de verachting
waarmee onbenullen je geduldige werk belonen,
wanneer je rust kan vinden met een simpele dolkstoot?
Wie zou dit alles verdragen, zweten en kreunen onder een
ellendig bestaan
als niet de dreiging van wat achter de dood komt er was,
het onontdekte land waar geen reiziger uit weerkeert
verwart ons en maakt ons zwak,
zodat we liever de lasten dragen die we kennen
dan het onbekende tegemoet te gaan.
Zo verlamt het geweten ons tot lafaards,
en zo wordt gezonde daadkracht verziekt door bleek gepieker
en lopen grootse ondernemingen op niets uit.
Stil nu, daar is mooie Ophelia! Nymf,
laat mijn zonden in je gebeden herinnerd worden.

(Vertaling: J. Grandgagnage)